

ANALYSE

Priser på juridiske tjenesteydelser

Indhold

---

1. Sammenfatning
2. Datagrundlag og metode
3. Overordnede konklusioner
4. Analyse af timepriser for advokater
5. Beregning af en rimelig timepris vha. en [REDACTED] analyse
6. Vurdering af en [REDACTED]

Bilag

- A. Normalisering af forskellige personalekategorier
- B. Spredning i timerater inden for de enkelte respondenter
- C. Tillægsomkostninger - nuværende praksis, bedste praksis og anbefalinger til en kommende kontrakt
- D. Uddybende information vedr. [REDACTED]

1. Sammenfatning

Baggrund og formål

Moderniseringsstyrelsen står over for en forhandling om en ny kammeradvokalfatale med Advokatfirmaet Poul Schmith (KA). Det er afgørende, at der etableres et robust vidensgrundlag for at understøtte disse forhandlinger. Moderniseringsstyrelsen har derfor i samarbejde med PA Consulting Group (PA) defineret en række analyser, der kan understøtte forhandlingen.

Formålet med indeværende analyse er at vurdere, hvad en konkurrencedygtig pris er for en advokattime under kammeradvokatordningen. Analysen skal således anvendes til at understøtte de forestående forhandlinger med Kammeradvokaten ved at sikre den rette pris, den rette rabat og den rette prisstruktur. En metode kunne have været at indsamle priser fra sammenlignelige advokatbureauer. Problemet ved denne metode er imidlertid, at der i branchen ikke forefindes offentlige prislister over advokatsatser – og typiske varierer advokatfirmaernes interne prislister fra kunde til kunde.

Konklusioner

Analysen belyser og vurderer timepriser for juridiske tjenesteydelser baseret på 11 forskellige aftaler hos udvalgte, statslige aktieselskaber og store private virksomheder. De væsentligste konklusioner i analysen er, at [redacted] hvis de skal være konkurrencedygtige. Timepriserne er imidlertid kun en af flere sammenhængende faktorer i de igangværende forhandlinger og kan derfor ikke vurderes isoleret set. Det er derfor essentielt, at man ser analysens indikerede timepriser både i lyset af de beskrevne forudsætninger og ikke mindst i sammenhæng med de øvrige variabler som indgår i forhandlingen, som [redacted]

Ud over analysen af timepriser konkluderes det, at staten med fordel sammen med KA [redacted] som en del af en kommende aftale.

Hovedkonklusionen er fremkommet på baggrund af følgende delkonklusioner:

- De nuværende timepriser er [redacted]
- De nuværende timepriser er [redacted]
- De nuværende timepriser er [redacted] (intervallet indikerer følsomheden af beregningen).

I forbindelse med sammenligningen af timepriserne bør det bemærkes, at KA's opgørelse af timepriser ikke følger den mest udbredte praksis i markedet, idet Kammeradvokaten opgør særskilte timepriser for juridiske assistenter og studerende. I det åbne marked er det gængs praksis, at omkostningerne til disse personalekategorier er inkluderet i satserne for hhv. advokater og partnere. For at tage højde for dette og sikre et validt grundlag for benchmarken er Kammeradvokatens priser korrigeret. Den gennemsnitlige timepris, som er oplyst i KA's årsberetning fra 2012, er således korrigeret fra 1.337,- til 1.678,-.

2. Datagrundlag og metode - Hovedelementerne i prisanalysen

Formålet med analysen er at vurdere, hvad staten med rimelighed bør betale for en advokattime i en kommende aftale med KA.

Timepriserne vurderes ud fra flere metoder

For at opnå den bedst mulige sikkerhed for vurderingen estimeres timepriserne ved brug af flere forskellige, uafhængige metoder og datakilder (se figur på højre side). Analysen indsamler og vurderer blandt andet gennemsnitlige og bedst opnåede markedspriser fra store danske virksomheder, der indkøber tilsvarende juridiske tjenesteydelser.

[Redacted text]

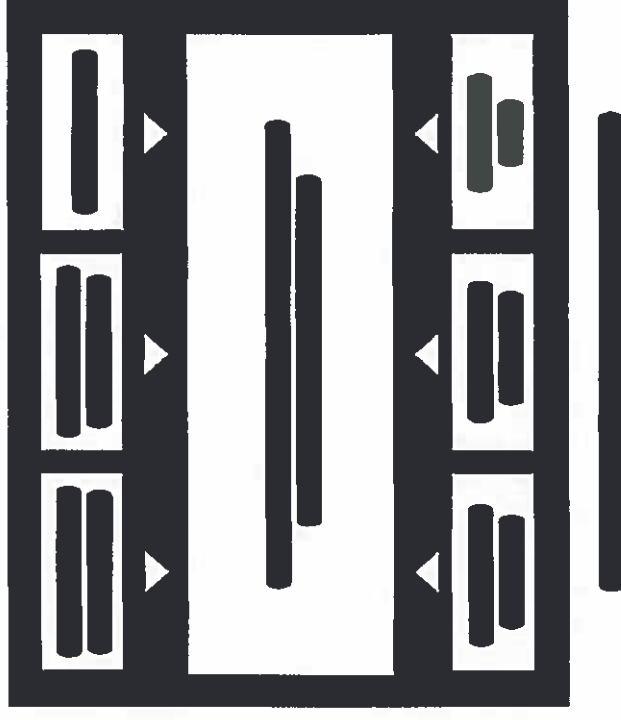
Sammenligning af priser

De indsamlede og beregnede timepriser sammenlignes dernæst med de priser, der fremgår af Kammeradvokatens årsberetning fra 2012¹⁾. For at kunne vurdere om Kammeradvokatens timepriser er økonomisk fordelagtige, korrigeres de i forhold til gængs praksis, således at de kan sammenlignes med de indhentede og beregnede timepriser.

Afslutningsvis vurderer analysen muligheden for at anvende en [Redacted text]

Noter:

1. De nuværende aftale med KA indeholder ikke specifikke timepriser, men KA udregner årligt gennemsnitlige timepriser for hver personalekategori baseret på årets omsætning og antal afregnede timer.

2. Datagrundlag og metode - Anvendte datakilder

En analyse af markedsprisen på advokatydelse er udfordret af, at der er begrænsede tilgængelige data på området. PA har derfor valgt at kombinere en række forskellige datakilder til analyserne, som tilsammen vil give et kvalificeret bud på markedsprisen. PA har anvendt følgende datakilder til analyserne

ID	Grundlag
A	[Redacted]
B	[Redacted]
C	[Redacted]
D	[Redacted]
E	[Redacted]
F	[Redacted]

3. Overordnede konklusioner

- En konkurrencedygtig timepris er mellem [redacted] staten betaler i dag

Formålet med analysen er som tidligere nævnt at finde et konkurrencedygtigt og økonomisk fordelagtigt niveau for, hvad staten bør betale for en advokalydelse givet den omsætning, man har i dag. For at opna en enkel sammenligning af de indsamlede og beregnede timepriser er alle priser i ovenstående figur indekserede. Den gennemsnitlige korrigerede timepris¹⁾, som fremgår af KA's årsberetning fra 2012, er således sat til indeks 100

Markedspriserne, som er afdækket gennem PA's prisbenchmark²⁾, viser, at KA's priser er [redacted] end de gennemsnitlige markedspriser. De statslige aktieselskaber og store private virksomheder har [redacted] i forhold til de [redacted] der er observeret i PA's prisbenchmark, er KA's priser imidlertid [redacted] hvilket understøttes af [redacted] der indikerer, at timepriserne bør ligge mellem [redacted] ikke bør afvige væsentligt fra det generelle niveau i branchen.

For at illustrere den nuværende aftale, der er baseret på 2/3 af sædvanligt sætår³⁾, er der i figuren desuden angivet placeringen af 2/3 af markedspriser svarende til [redacted]. Værdien af dette indeks er imidlertid helt afhængig af, hvorledes man vælger at definere "sædvanligt sætår". Baseret på [redacted] og de [redacted] er det vores vurdering, at det i praksis ikke er muligt, at opna timepriser, der er meget lavere end indeks 80. Desuden er det overvejende sandsynligt, at der selv efter den igangværende forhandling i praksis vil eksistere en vis grad af [redacted]

På baggrund af ovenstående er det derfor vores samlede vurdering, at en konkurrencedygtig pris i markedet ligger på niveau med det interval, som [redacted] analysen indikerer grundet [redacted]. Prisene i en kommende aftale bør derfor alt andet lige ligge mellem [redacted] som staten betaler i dag

Noter:

- 1) KA's timepriser er som tidligere nævnt korrigeret for at følge markedspraksis.
- 2) Indsigt i 12 rammerfalter som udvælgte statslige aktieselskaber og store private virksomheder har indgaaet med andre tilsvarende Full service advokatbureau

3. Overordnede konklusioner

- En konkurrencedygtig timepris er mellem [redacted] staten betaler i dag

I tabellen nedenfor er gengivet alle de indekserede prispunkter fra forrige side samt de tilhørende specifikke timepriser. Timepriserne er angivet dels som et vægтет gennemsnit og dels som timepriser fordelt på de individuelle personalekategorier efter samme fordelingsnøgle, der er anvendt i KA's årsberetning fra 2012. Den samme tabel, men med separat fakturering af studenter og juridiske assistenter kan findes i Bilag E.

Prispunkter	Forklaring	Index	Vægtet gennemsnit	Partner	Advokat (3+ år)	Advokat (<3 år)	Advokat fuldmægtig
Nuværende priser	Nuværende timepriser (2012) i aftale med KA ¹⁾	100	1.678	2.315	1.876	1.583	1.143
Markedspriser	Vægtet gennemsnit af alle priser i PA Benchmark	108	1.811	2.568	2.103	1.698	1.110
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Alle priser DKK pr. time

Udover prispunkterne er der angivet, hvad der vurderes som det bedst mulige resultat, et godt resultat samt det forventede resultat, som staten bør opnå i den kommende forhandling med KA.

Noter:

- 1) KA timepris er korrigeret i forhold til de 1.337,-, der er angivet i årsrapporten 2012, idet omkostninger til studentermedhjælpere og juridisk personale er fordelt på de øvrige personalekategorier, og timeantallet er taget ud for at muliggøre benchmark med markedspraksis.
- 2) Forudsat at der i den kommende aftale ikke betales særskilt for studerende og juridisk assistance men at deres omkostninger er inkluderet i satserne for hhv. advokater og partnere.

3. Overordnede konklusioner

- En konkurrencedygtig timepris er mellem [redacted] staten betaler i dag [redacted]

Regulering af timepriser i kommende kontrakt

For ikke at skulle etablere en ny benchmark hvert år skal den kommende kontrakt med KA enten fastlæse timepriserne i kontraktperioden eller fastlægge, at de forhandlede rater årligt reguleres med et bestemt indeks (f.eks. netopnsindekset), c [redacted]

[redacted] Såfremt den opdaterede benchmark viser, at markedspriserne er lavere end den indekserede aftalepris, [redacted] Dette anses som nødvendigt, da der potentielt set kan være tale om en lang aftaleperiode, [redacted] Man kan evt. overveje at [redacted] hvis benchmark viser dette, men det skal [redacted]

[redacted] hvilket vil presse [redacted] i kombination med ovenstående kan det endvidere overvejes om [redacted] (evt. med en øvre grænse eller et fast beløb). Det er bedste praksis mange andre steder.

Fastlæggelse og implementering af en omsætningsbestemt volumenrabat

Analysen konkluderer endvidere, at det vil være fordelagtigt at fastlægge og definere en [redacted] som en del af den kommende aftale med KA. De præcise konditioner og satser kan imidlertid først fastlægges, når der i forhandlingerne er opnået enighed om afregningsmodeller og satser. Analysen har derfor beskrevet fordele og ulemper ved [redacted] og givet en række konkrete anbefalinger til alternative modeller og nødvendige afklæringspunkter. Det anbefales, at modellen bør være [redacted] med en højere og højere [redacted]

[redacted] på basis af den årlige omsætning og [redacted] bagudrettet. De aftalte rater benyttes et helt aftale-/kalenderår, og derefter beregnes [redacted] bagudrettet og [redacted] I det [redacted] opgøres årligt og samlet for staten, kan det medføre behov for fordeling af [redacted] hvis staten har behov for det. Hertil kan benyttes de statistikker, som allerede eksisterer i Kammeradvokatens årsberetning.

[redacted] årligt og danne grundlag for en [redacted] af de nye rater, efter de er reguleret jf. kontrakten. Dvs. et tillæg til aftalen udarbejdes og danner grundlag for [redacted]

4. Analyse af timepriser for advokater

- Formål og metode

Formål

Formålet med analysen af timepriser for advokater er at danne et grundlag for at kunne skabe et kvalificeret bud på, hvad rimelige priser for Kammeradvokaten er i relation til den nye aftale. Timeprisen er således en vigtig faktor for at kunne eftervise om sager løst af Kammeradvokaten samlet er økonomisk fordelagtig.

Denne problemstilling er adresseret i analyse B "Nuværende governance".

Hovedforudsætninger

- Analysen baserer sig på timerater, som er blevet oplyst i fortrolighed. Derfor er de enkelte virksomheder, som har etableret aftalerne såvel som de enkelte advokatvirksomheder, anonymiseret.
- Tjenesteydelse, som er omfattet af aftaler, dækker ydelser tilsvarende dem, staten i dag har hos Kammeradvokaten.
- I hele analysen vil der blive omtalt en "blended rate"/vægtet timepris, men bagved ligger de enkelte timerater pr. personalekategori.
- Når den endelige kontrakt skal forhandles, skal også priser på de enkelte personalekategorier ind i aftalen, men for at sikre et simpelt overblik benyttes den vægtede timerate i hele analysen.

Anvendt metode

Analysen af timepriser for advokater er baseret på følgende

4. Analyse af timepriser for advokater

- Overblik over datagrundlag og medarbejderkategorier

Medarbejderkategorier

- Der er ikke en bestemt struktur for, hvordan man aftaler timepriser på i markedet. Det medfører ugenomsigtighed hos det enkelte firma men også på tværs af selskaber
- Derfor har PA for at styrke transparensen i analysen anvendt den samme struktur på medarbejderkategorier, som den der fremgår af Kammeradvokatens årsberetning.

Medarbejderkategorier:

- Partner
- Advokat med mindst 3 ars anciennitet
- Advokat med under 3 ars anciennitet
- Advokatfuldmægtig
- Studenter/jundiske assistenter.

Datagrundlag

Datagrundlaget for analysen indeholder...

4. Analyse af timepriser for advokater

- En direkte sammenligning af timepriser kan ikke benyttes til at vurdere KA's priser

En direkte sammenligning af timepriserne fra Kammeradvokataltalen med de gennemsnitlige priser, der er opnået i rammeaftalerne på det frie marked viser, at priserne hos KA er mellem [redacted] for personalekategorierne Advokat og Partner. For studenter og juridiske assistenter er KA's pris [redacted] end de indhentede priser. Der er dog en relativ stor spredning i de indhentede priser.

Der er dog flere forhold, der gør, at denne sammenstilling ikke kan benyttes som en entydig vurdering af, om KA priserne er konkurrencedygtige. For det første er der [redacted] - KA har således en [redacted] end de undersøgte rammeaftaler. Det er endvidere normal praksis i det åbne marked, at der ikke tages betaling for studenter og juridisk personale, men at deres timer dækkes af den timesats, der betales for en advokat eller partner.

Kilder: Gennemsnit af indhentede priser fra rammeaftaler fra andre virksomheder samt KA årsberetning 2012

4. Analyse af timepriser for advokater

- KA's priser skal korrigeres for at være sammenlignelige med praksis i branchen

---

KA tager i dag betaling for studenter og juridiske assistenter i det åbne marked er det imidlertid normal praksis¹⁾, at der ikke tages betaling for hverken studenter eller juridiske assistenter, da deres timer dækkes af den timesats, der betales for en advokat eller partner. Det er derfor nødvendigt at korrigere KA's timepriser for dette forhold, hvis der skal etableres en brugbar benchmark. Omkostninger til studenter og juridiske assistenter er derfor fordelt på de øvrige personalekategorier i forhold til deres relative timerforbrug, og samtidig er timerne taget ud af beregningen.

Det medfører, at den korrigerede vægtede timepris er 1.678,- mod tidligere 1.337,-.

Noter:

- 1) *Vurderet på baggrund af gennemførte interviews med indkøbere af juridiske tjenesteydelser, gennemkørsning af rammeaftaler samt møde med brancheforeningen "Danske Advokater".*

4. Analyse af timepriser for advokater

- Sammenligning af benchmark-priser ift. korrigerede KA timerater viser [REDACTED]

Ved anvendelse af de korrigerede timepriser for KA, kan det konstateres, at KA's gennemsnitlige timepris er [REDACTED] and markedspriserne i benchmarken. Foretager man imidlertid sammenligningen med [REDACTED] i benchmarken, er KA's priser [REDACTED] end de bedste priser i markedet. KA's timepriser matcher derfor ikke de bedste priser, som andre professionelle indkøbere har opnået i markedet på nogle af personalekategorierne. Der er i benchmarken kun anvendt "Full Service" advokatkontorer i københavnsområdet, hvorfor sammenligningen af minimumspriserne må antages at være valid. Priserne i den kommende kontrakt bør derfor som minimum være [REDACTED] sammenlignet med 1.678.-), blandt andet pga. den [REDACTED] beregningen, som gennemgås senere.

Kilder: PA Benchmark af timepriser forhandlet i udvalgte danske virksomheder samt KA årsrapport 2012

4. Analyse af timepriser for advokater

- Beparelser på timepriser skal tage højde

Når priser skal fastsættes pr. medarbejderkategori frem for en gennemsnitsrate som hidtil, tilføjer det endnu et element i forhandlingen. Dette skyldes, at antallet af forskellige medarbejderkategorier helt konkret betyder dette, at en reduktion på [redacted] for advokater med mere end tre års erfaring.

Nedenfor er der opstillet to forskellige scenarier for at illustrere nogle forskellige kombinationer, som alle fører til en [redacted] kr. sammenlignet med timepriserne fra 2012.

Det skal påpeges, at scenarierne ikke tager højde for, hvilke konsekvenser ændringer i priser vil have for [redacted]

Information fra tidligere analyser			
Medarbejder-kategori	Antal afregnede timer (2012)	Fordeling af afregnede timer (2012)	Korrigeret timepris*
Partner	31 532	17%	2 315
Advokat 3+ år	64 788	34%	1 876
Advokat < 3 år	39 190	21%	1 583
Advokat-fuldmægtig	54 647	29%	1 143

*Omsætning for studenter/juridiske assistenter er medtaget i reslrende timepriser

Medarbejder-kategori	
Partner	
Advokat 3+ år	
Advokat < 3 år	
Advokat-fuldmægtig	
Besparelse i alt	

Besparelsen på [redacted] kr. stammer fra [redacted] beregningen, og er det beløb, der skal spares, for at [redacted] (2012 tal)

5. Beregning af en rimelig timepris vha. en [REDACTED]

- Formål og metode

Formål

Formålet med [REDACTED] analysen er at beregne, hvad en rimelig timepris er for de enkelte medarbejderkategorier baseret på estimater for KA's [REDACTED]. Dette tal giver et billede af [REDACTED]

andre spillere i markedet

Hovedforudsætninger

Anvendt metode

*Læs mere om hvad der kigger ind grund for disse forudsætninger på [den officielle side](#)

5. Beregning af en rimelig timepris vha. en [redacted]-analyse

- Baggrund for forudsætninger anvendt i [redacted]

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Baggrund for forudsætning

Det er svært at benægte, at der alt andet lige vil være forskellige rammebetingelser ved arbejde udført for staten og arbejde udført uden for staten. Nogle eksempler på disse forskelle er opstillet nedenfor

Arbejde for staten

Arbejde uden for staten

5. Beregning af en rimelig timepris vha. en [redacted] analyse [redacted] tilgængelig information

Advokatbranchen er kendelegnet ved at have meget begrænset offentlig tilgængelig information. Ved at have virksomhederne registrerede som interessentskaber behøver de således ikke at offentliggøre nogen regnskaber. Der findes noget information i den årsberetning, Kammeradvokaten udarbejder årligt over statens indkøb af juridiske ydelser. Der er dog ingen krav til, at Kammeradvokaten skal rapportere den profit, de tjener på dette arbejde.

Ved at søge i den offentligt tilgængelige information har det været muligt at finde nogle artikler, der refererer til Advokatvirksomheden Poul Schmith I/S' regnskab. Dette er brugt som [redacted] som ligger til grund for analysen. Sifre fra Kammeradvokaten vil oplyse andre tal, kan analysen tilpasses med nye tal.

[redacted] = Beregnet

*Se uddybende grundlag på følgende slides.

** Fortrolige loi: Statens faste advokater fik stor lønstigning. Politiken den 2 juni 2013. og Kammeradvokatens vækstleverityr på standby; Berlingske den 24. januar 2014

5. Beregning af en rimelig timepris vha. [redacted] analyse

Estimeret fordeling af omsætning for Advokatfirmaet Poul Schmith

Advokatfirmaet Poul Schmith 2012	Variable	Partnere	Advokater (3+ år)	Advokater (<3 år)	Advokat-fuldægtige	Studenter og juridiske assistenter	I alt
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Estimerede omkostninger og fordeling

Advokatfirmaet Poul Schmith 2012	Variable	Partnere	Advokater (3+ år)	Advokater (<3 år)	Advokat-fuldægtige	Studenter og juridiske assistenter	I alt
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Kilde for

Profit for Advokatfirmaet Poul Schmith

Profit i alt 2012

[redacted]

[redacted]
[redacted]

5. Beregning af en rimelig timepris vha. [redacted] analyse

Kammeradvokaten 2012	Variable	Partnere	Advokater (3+ år)	Advokater (<3 år)	Advokat-fuldmægtige	Studerter og juridiske assistenter	I alt
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Vurdering af timesalser for staten med [redacted]

Kammeradvokaten 2012	Variable	Partnere	Advokater (3+ år)	Advokater (<3 år)	Advokat-fuldmægtige	Studerter og juridiske assistenter	I alt
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

5. Beregning af en rimelig timepris vha. [redacted] analyse

Vurdering af timesatser for staten med [redacted] (fra forrige side)

Kammeradvokaten 2012	Variable	Partnere	Advokater (3+ år)	Advokater (<3 år)	Advokat-fuldmægtige	Studenter og juridiske assistenter	I alt
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Hvis der korrigeres for, at studenter og juridiske assistenter dækkes gennem advokaters timepriser

Timesatser for staten med [redacted] samt omkostninger til studenter og juridiske assistenter inkluderet i advokatpriser

Kammeradvokaten 2012	Variable	Partnere	Advokater (3+ år)	Advokater med (<3 år)	Advokat-fuldmægtige	Studenter og juridiske assistenter	I alt
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Udgangspunkt for prisforhandlinger som kan sammenlignes med benchmarkpriser

5. Beregning af en rimelig timepris vha. en [redacted] analyse

Scenarier med separat fakturering af studenter og juridiske assistenter

Timepriser 2012	Partnere	Advokater (3+ år)	Advokater (< 3år)	Advokat-fuldmægtige	Studenter og juridiske assistenter	Gennemsnitspris
Nuværende timepris [redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Timepris med [redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Timepris med [redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Timepris med [redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Scenarier uden separat fakturering af studenter og juridiske assistenter

Timepriser 2012 (uden separat fakturering af studenter og juridiske assistenter)	Partnere	Advokater (3+ år)	Advokater (< 3år)	Advokat-fuldmægtige	Studenter og juridiske assistenter	Gennemsnitspris
Nuværende timepris [redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Timepris med [redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Timepris med [redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Timepris med [redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Ud fra de nævnte overvejelser i forhold til markedsskandard og risikobillede er der i analysen taget udgangspunkt i, at en [redacted]

På grund af denne usikkerhed er der i denne følsomhedsanalyse beregnet, hvad en "rimelig" timepris vil være, såfremt det vurderes, at en højere eller lavere [redacted]

6. Vurdering af en [REDACTED]

- Bør en [REDACTED] være en del af den kommende aftale?

Baggrund og forhold der skal iklæres

Baggrund

- PA's analyse af bedste praksis (Analyse C) viser, at det er udbredt blandt professionelle indkøbere at anvende en [REDACTED]
- KA har i deres oplæg af den 30. august 2013 lagt op til, at der bør indgå en form for [REDACTED] i den kommende aftale.

[REDACTED] – skal fremtidssikre aftalen

De foregående analyser fokuserer på, hvad den rette pris er men ikke på, hvad den rette [REDACTED] omsætningen stiger eller eventuelt falder hos Kammeradvokaten.

Så fokus her er ikke på, om den oprindelige 2/3 af den sædvanlige rabat på advokatsalær er korrekt men på, hvordan en [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Fordele og ulemper

Fordele

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Ulemper

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

ANBEFALINGER

På baggrund af ovenstående er det anbefalingen, at staten bør sigte mod at aftale og implementere [REDACTED] der ligger til grund for de forhandlede timesatser. I den forbindelse bør der ske en afklaring af nedenstående tre designprincipper.

- a) [REDACTED] stigende og faldende omsætning?
- b) [REDACTED]
- c) Hvad er det rette niveau for [REDACTED] forhold til omsætning?

I bilag D er der givet en detaljeret gennemgang af ovenstående

BILAG

Bilag A. Normalisering af forskellige personalekategorier

- For at kunne sammenligne priser på tværs af firmaer er personalekategorierne ensrettet

Kommentarer

- Interview og prisindsamling er sket med udgangspunkt i den struktur, som andre individuelle firmaer benytter
- Der findes mange forskellige prsstrukturer, som generelt medfører en manglende gennemsiglighed i advokatbranchen
- En yderligere kompleksitet er, at der på trods af navngivne personalekategorier typisk ikke er aftalt, hvorledes et skift til en anden kategori skal håndteres under igangværende sager og generel rapportering.

Partner Advokat Advokatfuldmægtig	Partner (Senior) Partner (Junior) "Counsel/Senior Associate (Over 12 years post-qualification experience) " "Qualified Attorney/Solicitor (8-10 years post-qualification experience) " "Qualified Attorney/Solicitor (6-8 years post-qualification experience) " "Qualified Attorney/Solicitor (4-6 years post-qualification experience) " "Qualified Attorney/Solicitor (2-4 years post-qualification experience) " "Qualified Attorney/Solicitor (1-2 years post-qualification experience) " Trainee Attorney/Solicitor	Partner Advokat Advokatfuldmægtig Student	Partner Senior Associate Junior Associate Student	Partner Advokat

Tilpasning til den prismodel som forefindes i KA's årsberetning 2012

Partner

Advokat med mindst 3 års ans.

Advokat med under 3 års ans.

Advokatfuldmægtig

Student/juridiske ass.

Bilag B. Spredning i timerater inden for de enkelte respondenter

Kommentarer
<ul style="list-style-type: none">
• Inden for hvert firma er der også stor spredning i timeprisene for den enkelte profil, dog uden at der er klar sammenhæng mellem pris og den volumen, som ligger bagved.
• Benchmark-priser er baseret på forhandlede aftaler fordelt i forhold til volumen. Statens volumen er til sammenligning mellem [redacted]
• KA korrigeret og KA bør som minimum matche F1 min. prisen. Dette er [redacted]

For hver kilde er max og min markeret i grafen. At der er variation skyldes, at der kan være flere personalekategorier, som er lagt sammen til én, eller at der er aftale med flere leverandører. X-aksen markerer beløb i mio. DKK, Y-aksen angiver timepris i DKK.

For Kammeradvokaten fremgår deres priser jf. årsberetningen samt den korrigerede ift. studentermedhjælpere

Kilder: Gennemsnit af priser i respektive rammeaftaler fra andre virksomheder samt KA Årsrapport 2012

Bilag C. Tillægsomkostninger

- Nuværende praksis, bedste praksis og anbefalinger til kommende kontrakt

Kopiering	Rejseomkostninger	Rejsetid
<p>Nuværende Praksis¹</p> <p>"Udgifter til print og kopi faktureres ikke særskilt, medmindre der er tale om udarbejdelse af møtetallesamlinger, ekstrakter el lign. Hvor udgifter til print og kopiering særskilt faktureres, opgøres udgiften pr. antal sider kopieret/printet af internt servicecenter, eller efter faktiske omkostninger afholdt til eksternt kopi- eller printleverandør"</p>	<p>"Alle flybilletter bliver bestilt under hensyntagen til pris, juristens behov for fleksibilitet - da ændringer af datoer, tidspunkter eller lign. ofte forekommer - samt under hensyn til rejsetiden, således at klientens samlede omkostning bliver minimeret. Hotellophold bookes også i henhold til pris og samhandelsaftaler og under hensyntagen til muligheden for at kunne arbejde med sagen på hotellet, afstand til retslokaler, mødesteder mv. med henblik på en minimering af klientens samlede omkostning"</p>	<p>"Rejse- eller transporttid i forbindelse med debiterbart arbejde registreres særskilt som rejsetid.</p> <p>Safremt transporttiden bruges til sagsbehandling, registreres tiden dog i stedet som sagsbehandling, og det samme gælder for transport i Hovedstadsområdet."</p>
<p>Bedste praksis²</p> <p>Print og kopiering er typisk reguleret i aftalerne og er inkl. i de forhandlede rater, medmindre der er tale om meget store print-/kopieringsopgaver. For enkelte aftaler ses aftalte standardrater pr. kopieret side, men dette er ikke særlig udbredt.</p>	<p>Der stilles krav om, at [redacted]</p>	<p>Rejsetid inden for Hovedstadsområdet</p> <p>[redacted]</p> <p>[redacted]</p> <p>[redacted]</p>
<p>Anbefaling</p> <p>Nuværende praksis skal dokumenteres i en ny aftale med en præcisering af, hvilke vilkår og priser der skal anvendes, når der undtagesesvis faktureres for kopiering</p>	<p>Den kommende kontrakt mellem staten og KA bør præcisere, at KA's medarbejder skal [redacted] der bookes rejser og ophold ifm. opgaver, der udføres for staten.</p>	<p>Den kommende kontrakt mellem staten og KA bør baseres på bedste praksis og enydigt præcisere, hvorledes rejsetid skal faktureres og dokumenteres.</p>

Noter:

- 1) Analyse C: Bedste Praksis for indkøb og anvendelse af juridiske tjenesteydelser
- 2) Nuværende praksis ifølge skriftligt svar fra KA til Moderniseringsstyrelsen - Er ikke reguleret i nuværende kontrakt

Bilag D. Uddybende information vedr. [REDACTED]

Model 1

Med udgangspunkt i et sæt timerater, der omregnes til en væglet sats i forhold til det historiske forbrug, kan en [REDACTED] forhandles.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Model 2

Tilsvarende med den anden model tages udgangspunkt i et sæt timerater, der omregnes til en væglet sats i forhold til det historiske forbrug – herved kan en [REDACTED] forhandles.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Anbefalinger

Udgangspunktet for forhandling bør være [REDACTED]

Anbefalinger

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- Den [REDACTED] og den [REDACTED]

Bilag D. Uddybende information vedr. [REDACTED]

- Skal [REDACTED]?

Formål

Ved at indarbejde er [REDACTED] i en aftale fremtidskøres aftalen. Men ofte bruges der meget forhandlings tid på denne del, uden at det ender med at få den store (eller overhovedet nogen) effekt på de priser, der betales. Derfor skal en [REDACTED] så den er opnåelig. Samtidig skal den have en vis effekt. Der findes to varianter, som kan benyttes: En [REDACTED]

Fordele

- Sikrer, at antallet af timer begrænses, da det har stor neg. effekt på de ekstra timer.

Ulemper

- Lav vægтет effekt på limepriserne
- Der skal en høj [REDACTED] til for at opnå effekt
- Egner sig mest til projekttaler, hvor det estimerede timeantal skal holdes inden for et vist antal
- Svært gennemskuelig model.

Fordele

- Bedste praksis
- Stor effekt på den gennemsnitlige limepris
- Let administrativ
- Let at beregne
- [REDACTED] har stor effekt.

Ulemper

- Kræver omfordeling af årlig [REDACTED]

Anbefalinger

- Da der ikke er tale om en projekttale, er det mest rigtige at benytte en [REDACTED] Følsomhedsanalyser viser også, at fokus skal være på en [REDACTED] og ikke kun på den marginale foreøgelse
- Derudover bør [REDACTED] men med en aftagende grad
- Ved at benytte en model, hvor [REDACTED] kan man [REDACTED] som er lette at få igennem i en forhandling.

Kilde: KA Arsrapport 2012

Bilag D. Uddybende information vedr. [REDACTED]

- Hvad er det rette niveau for [REDACTED] i forhold til omsætning?

[REDACTED] afhænger af den genforhandlede timepris

Den realistiske [REDACTED] afhænger meget af den timepris, som der opnas enighed om i den kommende forhandling. Derfor skal der efterkalkuleres på [REDACTED] når der er opnaet enighed om timeprisen.

Er den genforhandlede pris kommet helt i bund, kan det ikke forventes at fa en [REDACTED]

Designprincipper:

- Den anbefalede [REDACTED] er den, hvor den beregnes af hele [REDACTED]
- Den bør være stigende i forhold til [REDACTED]
- En evt. negativ [REDACTED] bør se ud som up-siden dog med den forskel, at den bør starte på et meget lavere niveau for [REDACTED]

Modeludvidelser

- [REDACTED] på samme præmisser som den almindelige timepris

[REDACTED] Afregningsmodel for

[REDACTED] bør opgøres på basis af årlig [REDACTED]
De aftalte rater benyttes i et helt aftale/kalenderår, og derefter beregnes [REDACTED] idet [REDACTED] opgøres årligt og samlet for staten, kan det medføre behov for fordeling [REDACTED] hvis staten har behov for det. Hertil kan benyttes de statistikker, som allerede eksisterer i Kammeradvokatens Årsberetning.

[REDACTED] og danne grundlag for en forøgelse/reduktion af de nye rater, efter de er reguleret jf. kontrakten. Dvs. et tillæg til aftalen udarbejdes og danner grundlag for [REDACTED]

Grafisk illustration af designprincipper

Bilag E. Uddybende information vedr. prispunkter - Prispunkter med separat fakturering af studenter og juridiske assistenter

---

I figuren nedenfor er gengivet alle de indekserede prispunkter fra side 7, men under den forudsætning af studenter og juridiske assistenter faktureres separat. Dette er ikke praksis for markedet, men gør det mere sammenligneligt med de nuværende priser fra Kammeradvokaten

Noter:

- 1) *Markedspriser er her korrigeret for at være sammenlignelige med KA, idet omkostninger til studentermedhjælpere og juridisk personale er udskilt fra de øvrige personalekategorier*
- 2) *Forudsat at der i den kommende aftale betales særskilt for studerende og juridisk assistance*